

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

31. An Capitulum Sede vacante possit absolvere ab excommunicatione
incursa propter percussionem Clerici; & quid de aliis censuris? Et similiter,
an possit punire, deponere, suspendere, & privare ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](#)

394 Tract. V. De Potestate Capituli,

cium Episcopi, & Diocesis innouari potest, cap. 1. &
seq. in Sede Vacante.

<sup>Supra in
Res. quae lic
eit 1.</sup> Et ratio huius postea conclusionis est, quia Capitulum succedit in tota Episcopi iurisdictione ordinaria, tam in spiritualibus, quam in temporalibus, ut supra dictum est, nisi aliquid inueniatur ei prohibitum; ac Episcopus iure ordinario potest condere leges, seu statuta pro tota diocesi, quae darent etiam post mortem ipsius, & hoc non inuenientur prohibitum Capitulo; ergo non est illi denegandum. Confirmatur, quia potest occurrere necessitas corrigendi aliquas pravaas consuetudines: ergo potest Capitulum per statuta penalia tali necessitatibus prouidere: erunt ergo illa statuta de se perpetua; quia hoc est de ratione statuti, ut dicunt communiter Doctores. Et quia nihil in hoc praedictum futuro Episcopo; nam poterit illa reuocare si expedire consuerit: ergo, &c.

<sup>Sup. hoc in
tom. 6. tr. 1.
ex laa do-
ctrina Res. 19.
& Ex his fed
lege cam per
totam.</sup> Hinc inferitur posse Capitulum reuocare statuta precedentis Episcopi, si fuerit expediens, & contraria statuere, quia est aequalis illi in iurisdictione, & est posterius; ergo, sicut Episcopus successor potest reuocare statuta Praedecessoris; ergo & Capitulum, qui Episcopo mortuo succedit in iurisdictione.

RESOL. XXVII.

An Capitulum Sede Vacante, & eius Vicarius Generalis habeant facultatem dandi licentiam afflendi matrimonio, & ingrediendi Monasteria Monialium: Ex p. 8. tr. 4. R. cl. 49.

<sup>Sup. hoc in
tom. 2. tr. 6.
ex Res. 90. §.
1. inter me-
diū & fine
à vers. Pre-
terea censi
Ordinarii,</sup> §. 1. Respondeo affirmatiue, & ideo sub nomine Ordinarii, qui & assistere, & assistendi licentiam dare potest in cap. 1. sess. 24. de reformati. Concilij Tridentini comprehenditur Capitulum, Sede Vacante, & eius Vicarius Generalis, cum succedit in omni iurisdictione ordinaria Episcopi; & ita docet Gutierrez de matr. cap. 66. n. 5. & 13. Pontius 1. 5. c. 1. o. 4. & Bossius cap. 4. §. 21. n. 59. & alij penes ipsum.

2. Quoad licentiam vero ingrediendi monasteria Monialium iuxta Concilium Tridentinum sess. 5. cap. 5. de regulari. Respondeo etiam affirmatiue; & ita tenet doctus, & amicissimus P. Pellizarius tract. de Mon. o. 5. sess. 5. m. 148 vbi ex Suarez probat sub nomine Episcopi in verbis Concilij venire etiam Capitulum, Sede Vacante, & consequenter Vicarium Capitularem, cum succedit in ordinaria iurisdictione Episcopi.

RESOL. XXIX.

An Capitulum Sede Vacante possit concedere monitoria ad effectum reuelandi? Ex p. 8. tract. 4. Resol. 17.

<sup>Sup. hoc in-
fra in Resol.
31. §. vlt.</sup> §. 1. Affirmatio sententiae adhaerendum est, & ideo Rodriguez in summa tom. 1. cap. 71. num. 6. sic ait: El Cabildo Sede Vacante puede descomulgar a los que saben quien tiene lo ageno, para que lo descubran, y saigan del pecado, y puede poner las de mas descomuniones, que puede el Obispo, y tiene autoridad para absolver de las, como se dice en el derecho, salvo si son referidas al Papa, pues el poder de descomulgar andan parejas con el poder de absolver. Afi lo tiene despues oiro. Navarro. I. ahi puede poner un penitenciario para que abuselva de todo

lo que puede el Obispo, como lo determina Panormiano. Ita ille.

2. Vnde Merolla tom. 3. disp. 7. cap. 7. dub. 1. n. 35. sic ait. Deducitur posse Capitulum, Sede Vacante, concedere Monitoria ad finem reuelandi bona deperdita, vel scripturas, sub pena excommunicacionis; quia haec potestas iure ordinario competebat Episcopo.

Sed de auctoritate ferendi censuras, & absoluendi, superius à nobis actum est.

RESOL. XXX.

An Capitulum Sede Vacante, & eius Vicarius possit ferre censuras?

Et an vero capitolum Sede Vacante possit ponere interdictum tam personale, quam locale, & etiam cessationem a diuinis? Ex p. 8. tr. 4. R. cl. 11.

§. 1. Respondeo affirmatiue cum Hurtado de censur. in communi diff. 4. n. 10. vbi loquens de auctoritate ferendi censuras, sic ait. In vicario quoque, seu Procuratore Episcopi inuenitur, quia idem est tribunal Vicarij & Episcopi, vt constat ex cap. 2. de consuetudine, & ex cap. Romana 3. de appellat. in 6. Reperitur etiam in Capitulo Cathedrali, Sede Vacante, quia succedit Episcopo in iurisdictione Episcopali, vt deducitur ex cap. unic. de maior. in 6. Et etiam reperitur in Vicario ipsius Capituli, vt deducitur ex Tridentino sess. 24. cap. 16. de reformati. Ita ille.

2. An vero possit Capitulum, Sede Vacante, ponere interdictum, tam personale, quam locale, affirmatiue respondet Avila de censur. part. 5. disp. 1. dub. 1. concl. 1. quicquam part. 6. disp. 2. dub. 1. concl. 1. notat, Capitulum, Sede Vacante, posse imponere cessationem a diuinis, sic enim ait Non sollem Papa, sed etiam Episcopi, & alij Prelati habentes potestatem Episcopalem, possunt potestate ordinaria ponere cessationem. Ita Soto disp. 22. quast. 3. art. 11. concl. 3. Sylvest. verb. cessatio Pater Henriquez n. 1. Couar. cap. ult. na mater, part. 2. §. 2. num. 6. vbi vers. ex quibus dicit esse communem, vnde idem potest Capitulum Sede Vacante. Ita Couarr. & Glof. cap. si Canonici, de offic. ordinarii, in 6. vbi ait, quod Canonici, Sede Vacante, possunt iuste ordinario ponere cessationem, quia succedunt in iurisdictionem ordinariam Episcopi. Ita Aula.

RESOL. XXXI.

An Capitulum Sede Vacante possit absoluere ab excommunicatione incursa propter percusione Clericorum, & quid de aliis censuris?

Et similiter, an possit puniri, deponere, suspendere, & priuare beneficiorum, & alia facere, quia ad correliationem spectant?

Et an possit depetrare Penitentiarios cum potestate absoluendi ab huiusmodi excommunicationibus, & aliis casibus Episcopo reseruatis? Ex p. 8. tract. 4. Resol. 12.

§. 1. Respondeo posse Capitulum absoluere ab excommunicatione lata, tam à iure, quam ab homine, quando ab illa Episcopo absoluere potest propter eandem rationem; & habetur expressum in cap. unic. de maior. & obed. lib. 6. Exceptum aliqui excommunicationem latam in can. si quis transgreditur, 17. q. 4. contra percultores Clericorum. Ratio eorum est, quia in cap. peruenit, de sententi. excom. vbi

vbi conceditur Episcopis facultas absoluendi ab hac excommunicatione, quando percussio est leuis, habentur haec verba: Tua fraternitatis arbitrio deumus committendum. At nullus Episcopus inferior frater Summi Pontificis, sed filius appellatur, ut patet ex communi stylo Romanae Conizie.

2. Hac tamen opinio mihi non probatur, nam licet procedat in aliis Praelatis Episcopo inferioribus, fucus vero in Capitulo, quod non est inferioris Episcopo quo ad iurisdictionem, sed par quia eius jurisdictione virtut, habetque eamdem potestatem, tamquam subrogatum, arg. text. in cap. 6, qui in ius, de reg. iur. in 6, unde Capitulo non dicitur propter Vicarius Episcopi, sed successor, ut docent Federici Sen. episc. 30. num. 6. post gloss. in cap. 1. de manu. & obed. lib. 6. Abb. in cap. cum olim, not. 1. extra ed. ut Roman. dicens esse communem opinionem, confit. 505. numero 13. in fin. vbi Mandos. lib. 1.

3. Erat etiam docet Molina tom. 6. tract. 5. diss. 11. num. 6. vbi sic ait. Ex eodem fundamento, quod tota iurisdictione Episcopi, que in iure dengatia competit, derivetur in Capitulo, Sede Vacante; confit. Capitulo, Sede Vacante, excommunicare posse. Ita Navarr. in Manual. cap. 17. num. 5. relata est notissima. Potest item absoluere ab excommunicatione tam a iure, ut ob percussio- nem Ecclesiastici, quam ab homine quando ab eis Episcopos absolvere potest. Ita habetur expresse cap. vno de manu. & obed. lib. 6. Potest similiter punire, deponere, suspendere, & privare beneficis, & alia facere, que ad correctionem spectant; cum ea omnia ad iurisdictionem Episcopi spectent. Ita Mo-

lina. 4. Hinc inferatur posse Capitulo deputare Peccantiorum cum potestate absoluendi ab huiusmodi excommunicationibus, & aliis casibus Episcopo reservatis, sic Azor. tom. 2. lib. 3. cap. 37. quæst. 6. Vgolini. de pecc. Episc. cap. 36. Barbo. laud. tract. 3. allegat. 52. num. 4. Et quod dictum est de excommunicatione, dicendum est etiam de aliis censuris, quia militat ea- dem ratio.

RESOL. XXXII.

An Capitulo Sede Vacante possit revocare licentias Regularium obtentas ad audiendas confessiones?

Idem est de licentias ad praedicandum. Ex p. 8. tr. 4. Refol. 48.

S. I. M ouet hoc dubium Fagundez de præceptis Ecclesiæ, p. 247. c. 2. n. 28. & ad illud sic respondeat. Duxi n. 26. posse Capitulo, Sede Vacante, de iure revocare approbationem Mendicantibus datam: quia spectatis Privilegiis Regularium alter omnino dicendum est. Capitulo igitur, Sede Vacante, non potest hanc approbationem à præcedente Episcopo Mendicantibus datam revocare, nec licentiam ad praedicandum, aut ad aliqua vota in pia opera communanda propter speciale privilegium concessum Dominicanis vt in eorum privilegiis continetur fol. 55. verso, & Franciscanis, vt in monumen- to Ordinis, fol. 133. concess. 144. à Clemente IV. anno 1265. origine habetur in Conventu D. Francisci Salmanticae, ut docet Rodriguez tom. 1. Bull. fol. 36. & idipsum docet Sylvester verb. Confessor. 2. m. 4. q. 3. ad finem.

2. Hinc est, quod mortuis Episcopis soler Capitulo, Sede Vacante, generali mandato revocare omnes licentias, & approbationes ab Episcopo præcedente data, compellens, ut omnes Confessarij compareant, iterum examinandi: quod mandatum, cum sit generale, non comprehendit omnes Regulates, nec ullum eorum: & quamvis de illis specialiter expressæ que loqueretur, adhuc esset nullius momenti, cum sit directe contra iliorum privilegium, nihil enim Capitulo, Sede Vacante, innovare potest quo ad Regulares. Ita Fagundez.

3. Sed apponenda hic etiam existimo verba Angelii Boissij de lib. 3. cap. 2. §. 1. n. 47. vbi ita afferit. Adverte solum successorem in dignitate, & iurisdictione, non autem in iurisdictione tantum, vt est Capitulo, Sede Vacante, posse semel abolutè approbatos prævio examen iterum ad examen vocare, & approbare, vel reprobare, prout noverit esse, vel non esse idoneos. Nam et si successor in iurisdictione tan- tum, vt Capitulo, Sede Vacante, in pia opera communanda posset approbationes Regularibus concessas revocare, sive sint abolutè concessæ, sive ad tempus certum, durante eodem tempore: nihilominus à Clemente IV. anno 1265. (vt in eorum privilegiis con- tinetur fol. 55. verso, & refertur à Ioanne Baptista Con- fecto in collectione privilegiorum Mendicantium, & Rodriguez tom. 1. Bullarum. fol. 36.) religiosis Dominicanis, & Franciscanis concessum est hoc privilegium, vt Capitulo, Sede Vacante, non posset approbationem à præcedente Episcopo prædictis fratibus datam revocare, nec licentiam ad praedicandum, aut ad aliqua vota in pia opera communanda eisdem co- cessam: de quo privilegio mentionem faciunt etiam Sylvest. verb. Confess. n. 4. Alexand. Peregr. 1. p. priu- legioru sui Ordinis, tit. absoluio quod faculares, §. 7. & Fagundez dicto cap. 2. num. 28. unde si Capitulo

Sup. hoc late
in Ref. 1.
Ref. 63. &
A se mesmo,
& in Ref.
80. & vt. ad
lin. 4. & ma-
gis late in
Ref. 82. &
quod revoca-
tionem
licentias ad
prædican-
dum, late
Ref. 1. huic
anno.